

NOTA INFORMATVĂ

la proiectul Legii privind asigurarea subvenționată în agricultură

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Autorul proiectului este Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Sectorul agricol este unul foarte vulnerabil la calamitățile naturale. Frecvența acestora este în permanentă creștere. Suntem martori ai schimbărilor climatice care generează înghețuri, inundații, secete, căderi de grindină ș. a.

Pierderile cauzate fermierilor se evaluează de la sute de milioane de lei până la miliarde, fapt care afectează nu doar starea financiară a acestora, dar și indicatorii macroeconomici ai țării (mai ales în cazul secetelor excesive).

Protejarea sectorului agricol de calamitățile naturale a fost permanent o preocupare a Guvernului și în special al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, care caută să identifice mecanisme de diminuare a consecințelor negative a acestora.

Alocarea ad-hoc de mijloace financiare fermierilor afectați, nu este în sine o soluție de lungă durată, deoarece aceasta nu motivează agricultorii să-și protejeze bunurile iar în buget nu întotdeauna există surse financiare, care de urgență ar putea fi alocate.

Astfel, anume asigurările în agricultură reprezintă un mecanism viabil de lungă durată, însă care, din cauza costurilor ridicate, necesită sprijinul statului, prin acordarea subvențiilor la primele de asigurare.

Începând cu anul 2005, pe piața asigurărilor din Republica Moldova au fost implementate asigurările agricole subvenționate, având ca bază Legea cu privire la asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură nr. 243/2004.

Într-un interval de timp de 14 ani de la intrarea în vigoare a acestei Legi s-au constatat un șir întreg de lacune, neclarități și imperfecțiuni, care frânează dezvoltarea asigurărilor agricole subvenționate și care nu răspunde deplin necesităților fermierilor.

La fel, Legea nr. 243/2004 lasă loc de multe interpretări, care creează dezechilibru între părțile implicate în acest proces, sau limitează aria de acțiune al acesteia, lucru care ulterior nu permite extinderea suprafețelor agricole asigurate.

De asemenea s-au depistat un șir de neclarități în privința modului de identificare a obiectelor asigurate, volumului lor (cantității), costului, etc., care generează ulterior interpretări.

Acestea se referă, mai ales, la solicitarea prezentării de către Asiguratorii a documentației de diferit gen, care în diverse surse (uneori 2-3!) diferă semnificativ.

Astfel, în urma unei analize detaliate a Legii menționate s-a ajuns la concluzia necesității modificării legii menționate, dar întrucât intervenția în această lege a depășit 50 la sută din textul ei, se propune abrogarea legii și adoptarea unei noi legi cu același obiect de reglementare.

Proiectul de lege are drept scop:

- a) reducerea intervenției statului prin acordarea de compensații în cazul producerii calamităților naturale prin creșterea rolului asigurărilor în agricultură;
- b) stimularea accesului fermierilor la asigurările în agricultură prin revenirea la o cotă mai înaltă a subvenționării primei de asigurare;
- c) crearea posibilității pentru asiguratorii de a crea noi produse de asigurare solicitate de către fermieri;

- d) stimularea creditării fermierilor prin crearea posibilității de a asigura, la cererea instituțiilor financiare, bunurile agricole gajate;
- e) extinderea listei de obiecte și riscuri a căror asigurare urmează a fi subvenționată;
- f) reglementarea unei modalități clare de calcul al sumei asigurate cât și a despăgubirii de asigurare;
- g) eliminarea lacunelor depistate și ajustarea terminologiei utilizate la prevederile Codului civil modernizat.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Structura proiectului de lege urmează logica unui contract de asigurare. Astfel, acesta cuprinde reglementări cu privire la: subiecții asigurării, obiectul asigurării, riscurile asigurate, suma asigurată, prima de asigurare, producerea riscului asigurat, stabilirea mărimii despăgubirii de asigurare.

Este necesar, în primul rând, de subliniat că proiectul de lege va avea caracterul unei legi speciale în raportul cu prevederile Codului civil și a legii cu privire la asigurare, întrucât are un obiect de reglementare îngust și se va aplica doar în cazul în care prima de asigurare va fi subvenționată de către stat. Anume din această perspectivă, urmează a fi analizate și interpretate prevederile proiectului de act normativ.

Spre deosebire de legea veche, în proiectul de lege s-a inclus în sfera subiecților raporturilor de asigurare și beneficiarul asigurării, care pot fi atât băncile comerciale care creditează fermierii, cât și prestatorii de mărfuri și servicii (furnizori de produse de uz fitosanitar, furnizori de semințe, servicii agrotehnice și transport) care au garanția restituirii investițiilor în caz de producere a riscurilor asigurate. Participarea băncilor comerciale la raporturile de asigurare creează premise pentru creditarea afacerilor în agricultură, în special a celor care nu dispun de gaj. De asemenea, este necesar de menționat că spre deosebire de fermieri, băncile comerciale dețin o putere de negociere mai puternică, ceea ce va garanta prime de asigurare mai mici, corectitudine în întocmirea și deservirea contractelor de asigurare, achitarea integrală și în termeni a despăgubirilor de asigurare.

Pentru asigurarea simplității în aplicarea prevederilor actului normativ, Capitolul II a fost împărțit în secțiuni, după criteriul obiectului de asigurare. Astfel s-au obținut următoarele secțiuni:

Secțiunea 1. Asigurarea cantitativă a recoltei culturilor agricole;

Secțiunea 2. Asigurarea calității recoltei culturii agricole;

Secțiunea 3. Asigurarea plantațiilor multianuale;

Secțiunea 4. Asigurarea animalelor;

Secțiunea 5. Asigurarea peștilor;

Secțiunea 6. Asigurarea familiilor de albini;

Secțiunea 7. Asigurarea sănătății animale.

Fiecare secțiune descrie bunurile asigurate, riscurile pe care le presupune, modalitatea de calcul a sumei de asigurare, precum și obiectele care nu pot fi luate în asigurare.

În reglementarea asigurării cantitative a recoltei culturilor agricole (secțiunea 1) drept noutate legislativă evidențiem articolul 8, care prevede în detaliu modalitatea de stabilire a sumei asigurate. Acest aspect prezintă interes pentru toți subiecții raporturilor de asigurare, în special datorită faptului că la momentul asigurării, bunurile asigurate încă nu există și prezintă dificultate stabilirea valorii și cantității acestor bunuri. Astfel, s-a stabilit că suma asigurată la asigurarea recoltei culturii agricole, reprezintă produsul recoltei medii prognozate la hectar și a prețului anticipat de comercializare a recoltei, iar alineatele următoare venind să detalieze anumite aspecte la modalitatea de calculare a recoltei medii și a prețului anticipat de comercializare. Prin preț anticipat de comercializare, autorii

proiectului au convenit să înțeleagă prețul cu care își propune producătorul agricol să-și comercializeze recolta viitoare. Cu toate acestea pentru a exclude subiectivismul sau estimările greșite ale producătorului agricol în proiectul de lege s-a fixat că prețul anticipat de comercializare a recoltei culturii agricole nu poate depăși prețul maxim de comercializare obținut de către producătorul agricol în ultimii 5 ani, confirmat prin acte de înstrăinare, iar pentru situația producătorilor agricoli care nu au o experiență de 5 ani, se vor utiliza datele Biroului Național de Statistică. Totodată, se introduce posibilitatea recalculării recoltei luate la asigurare, pentru cazurile când inițial se face o estimare incorectă, ori, din cauza anumitor factori, alții decât riscurile asigurate, roada reală în teren diferă semnificativ decât cea luată la asigurare. Acest fapt poate dezavantaja sau asiguratul sau asigurătorul, prin asigurarea unei cantități prea mici ori prea mari de roadă, care ulterior producerii riscului asigurat va conduce la despăgubiri distorsionate în raport cu pierderile reale.

De asemenea, se propune extinderea domeniului de acțiune a legii la asigurarea calității recoltei. Această propunere vine în contextul în care producerea riscului asigurat nu conduce de fiecare dată la pierderi cantitative de recoltă, afectându-se doar calitatea ei (aspectul exterior al producției, etc.). În aceste cazuri, asigurătorul nu este în drept să plătească despăgubiri producătorului agricol, atât timp cât acesta s-a asigurat de pierderile cantitative de recoltă. Or, de cele mai multe ori, lipsa calității producției agricole face imposibilă și comercializarea, afectându-se în așa fel veniturile producătorilor agricoli.

În reglementarea asigurării plantațiilor multianuale s-a indicat că suma asigurată nu poate depăși costurile aferente activelor biologice, până la momentul asigurării, sau, după caz, prețul de piață indicat în raportul de evaluare. Termenul de „costuri aferente activelor biologice” a fost preluat din Standardul Național de Contabilitate „Particularitățile Contabilității în Agricultură”, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118/2013.

La reglementarea asigurării animalelor domestice, este necesar de subliniat articolul 17 alineatul (2), prin care se fixează, că suma asigurată a animalelor în creștere este stabilită conform unei metodologii. Această normă se impune întrucât valoarea animalelor în creștere variază în timp cea ce reprezintă o problemă pentru subiecții raporturilor de asigurare la momentul stabilirii sumei asigurate. Din acest considerent, se propune ca metodologia de stabilire a sumei asigurate să fie aprobată de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. De asemenea, s-a stabilit modalitatea de calculare a sumei asigurate a animalelor, fiind creată posibilitatea stabilirea acesteia în baza contractelor de vânzare-cumpărare, invoice-urilor, facturilor de expediție ori prețului de piață indicat în raportul de evaluare.

La reglementarea asigurării peștilor este necesar de subliniat introducerea unor riscuri inexistente în legea veche cum sunt: intoxicarea; asfixierea; întreruperea alimentării cu energie electrică a întreprinderilor de reproducere a peștilor, în rezultatul concursului factorilor naturali.

La secțiunea 7 se propune implementarea altui produs nou de asigurare și anume asigurarea sănătății animale. Spre deosebire se asigurarea obișnuită a animalelor, unde riscul se consideră produs doar după moartea sau sacrificarea forțată a animalului, produsul dat va acoperi cheltuielile deținătorului legate de diagnosticarea și tratarea animalelor, indiferent că acestea pier sau rămân în viață, după tratament.

Capitolul III este dedicat reglementării conținutului contractului de asigurare, acțiunii în timp al acestuia; rezoluțiunii contractului, ținând cont de particularitățile bunurilor asigurate. Aici dorim să menționăm prevederile articolului 29, prin care s-a acordat dreptul asigurătorului să verifice respectarea de către asigurat a regulile agrotehnice, normelor sanitar-veterinare și altor măsuri stabilite de contract sau actele normative pentru a evita sau a diminua efectele negative asupra obiectului asigurării, altele decât cele care pot fi produse de riscul asigurat. Introducerea acestei norme este dictată de faptul că lipsa unor acțiuni din

partea asiguratului prescrise de actele normative poate conduce indirect la apariția sau agravarea efectelor riscului asigurat. De exemplu: nevaccinarea animalelor, întreținerea lor în condiții antisănătore, de subnutriție - poate cauza îmbolnăvirea și moartea acestora. Deci, conduc direct la producerea riscului asigurat, sau cresc probabilitatea producerii lui (agravare în raport cu evaluarea inițială de către asigurator a probabilității producerii riscului asigurat). La fel, în cazul culturilor agricole, care nu sunt tratate și prelucrate corespunzător, duc la diminuarea roadei și calității acestora. Exemplu: îmburuienire excesivă, neefectuarea sau efectuarea cu întârziere a lucrărilor agrotehnice, utilizarea de preparate fitosanitare necorespunzătoare sau contrafăcute, etc.

Astfel, inacțiunile asiguratului vor conduce în cele din urmă la producerea riscului asigurat, la intensificarea efectelor acestuia și implicit la majorarea despăgubirilor achitate de către asigurator, ceea ce reprezintă o situație inechitabilă pentru acesta din urmă, întrucât, pe de o parte, asiguratul nu suportă costuri în legătură cu întreținerea bunului asigurat, iar pe altă parte, încasează și despăgubirea de asigurare. Din aceste considerente, se propune acordarea dreptului asiguratorului să verifice și să ceară asiguratului, prin acordarea unui termen, înlăturarea a abaterilor. Acest drept se naște doar în cadrul raporturilor contractuale, fiind dictată de necesitatea apărării intereselor asiguratorului și protejării acestuia împotriva inacțiunilor de rea-credință din partea asiguratului.

Aici, este necesar de menționat și prevederile art. 36 alineatul (6) în redacția proiectului, potrivit căruia volumul recoltei pierdute se calculează prin diferența dintre recolta asigurată și recolta obținută pe sectorul afectat, *cu excepția pierderilor provocate de riscurile neasigurate*. Respectiv, asiguratorul nu duce răspundere de pierderile provocate de riscuri neasigurate, de nerespectarea tehnologiilor agrotehnice, normelor sanitare-veterinare și altor măsuri. La calcularea despăgubirilor acesta este obligat să le excludă, achitând doar daunele provocate de riscul asigurat. Exemplu, o cultură agricolă asigurată de grindină, a fost afectată totodată și de secetă, risc care nu a fost asigurat. Respectiv, asiguratorul este obligat să excludă efectele secetei, fără a achita despăgubiri pentru absolut toate pierderile înregistrate, deoarece prima de asigurare a fost achitată pentru un anumit risc. Totodată, asigurarea agricolă subvenționată presupune o protecție de calamități naturale și nu de erori tehnologice sau umane.

O atenție deosebită urmează a fi acordată și articolului 30 alineatul (3) și (4) care au fost incluse în lege pentru a nu permite exercitarea cu rea-credință a dreptului la rezoluțiune, pentru a evita plata fie a despăgubirii fie a primei de asigurare, din partea subiectelor raportului de asigurare, în cazul în care devine cert că: riscurile asigurate se vor produce sau din contra nu se vor produce. Cu titlul de exemplu poate servi cazul în care asiguratul care s-a asigurat împotriva riscului de secetă, iar la ceva timp după semnarea contractului au loc precipitații în cantități ce exclude pericolul secetei, în lipsa decăderii dreptului la rezoluțiune, acesta, pentru a evita plata ratelor primei de asigurare, va fi tentat să ceară rezoluțiunea contractului. La fel este și situația, când într-o regiune amplasată în amonte de terenul asigurat împotriva inundației, devine cert că în câteva zile sau chiar ore să se producă riscul asigurat, ceea ce îl va tenta pe asigurator să ceară rezoluțiunea contractului de asigurare pentru evitarea plății despăgubirii.

Proiectul de lege de asemenea fixează pragul maxim de 15% din valoarea primelor subscrise pe contractului de asigurare, care pot fi utilizate de către asigurator pentru acoperirea cheltuielilor de gestiune a contractelor. Revenirea la această cotă este dictată de faptul că nivelul mic al primelor de asigurare încheiate de asiguratorii nu permite acoperirea tuturor costurilor suportate în legătură cu gestiunea acestor tipuri de contracte. Estimările sunt reflectate în anexa nr. 1.

Articolul 32 alineatul (2) din proiect, prevede posibilitatea achitării de către beneficiarul asigurării a primei de asigurare. După cum s-a menționat mai sus, în calitate de

beneficiar al asigurării poate apărea atât băncile comerciale cât și furnizorii de produse de uz fitosanitar, de semințe, servicii agrotehnice și transport, care în raporturile comerciale sunt creditorii producătorului agricol și au interes în obținerea de către acesta a recoltei asigurate și stingerea creanțelor. În special, în situația în care se produce riscul asigurat, acesta are garanția că își va satisface creanța din suma despăgubirii de asigurare, ceea ce îl motivează pe creditor să achite prima de asigurare în interesul asiguratului.

De asemenea, ca o noutate normativă s-a introdus posibilitatea achitării primei de asigurare în mai mult de două tranșe, ceea ce va reduce povara financiară asupra producătorului agricol asigurat. Totodată, s-a reglementat în articolul 32 alineatul (4) litera a) posibilitatea achitării primei de asigurare sau a primei tranșe a acesteia pentru recolta culturilor de toamnă cel târziu până la 1 mai al anului recoltării, întrucât instituirea termenului până la 01 decembrie indisponibilizează o sumă de bani ai asiguratului pe o perioadă de până la jumătate de an, pentru riscuri care se vor produce în anul viitor, de asemenea reprezentând o limitare nejustificată a dreptului de achitare a primei și tranșelor de asigurare, în special, în cazul când asiguratul nu dispune de lichidități.

Prin prevederile articolului 32 alineatul (8) din proiect, pentru cazurile când asiguratorul trebuie să achite despăgubirea de asigurare, iar partea primei subvenționată încă nu a fost încasată de la stat, și intervine cazul să fie achitate parțial despăgubirile proporțional primei încasate, se oferă posibilitate asiguratului sau beneficiarului asigurării să achite partea subvenționată din prima de asigurare. Astfel, asiguratul (beneficiarul) pot încasa deplin despăgubirile de asigurare, iar subvenția obținută ulterior, va fi restituită asiguratului (beneficiarului). Respectiv, se va evita blocarea achitării parțiale a despăgubirii de asigurare, atunci când se reține achitarea subvențiilor de către Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură, mai ales în situațiile când suma despăgubirii de asigurare depășește cu mult partea subvenționată a primei.

Articolul 33 alineatul (3) din Lege, va permite Ministerului, în funcție de evoluția riscurilor și politicilor în diferite ramuri ale agriculturii, să extindă lista riscurilor și a bunurilor agricole prevăzute de lege.

Articolul 33 alineatul (4) prevede majorarea nivelului de subvenționare a primelor de asigurare de la 50% la 70% în scopul stimulării mecanismului de asigurare, extinderii suprafețelor cu culturi agricole asigurate și totodată diminuarea poverii financiare asupra producătorilor agricoli. Impactul financiar asupra Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural va fi nesemnificativ în raport cu mărimea totală a acestuia (vezi pct. 5 din Nota informativă).

În același timp, odată cu majorarea cuprinderii cu asigurare a suprafețelor agricole, va crește nivelul despăgubirilor acordate agricultorilor din contul companiilor de asigurări și reasiguratorilor externi, și respectiv, se va reduce suma alocațiilor permanente acordate de către stat din Fondul de rezervă ale Guvernului în cazul producerii unor calamități naturale.

De asemenea, se stabilește un mecanism dinamic de diminuare sau majorare a nivelului de subvenționare a primelor de asigurare în funcție de mărimea totală a Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, ținând cont de valoarea cumulată a subvențiilor pentru asigurarea subvenționată autorizate spre plată. Astfel, se creează un mecanism care garantează, că în cazul atingerii unui nivel înalt de asigurare, ceea ce va reprezenta dovada dezvoltării acestui segment al economiei, să se reducă nivelul de subvenționare a primelor de asigurare și respectarea unui echilibru de finanțare a măsurilor de subvenționare.

Totodată, s-a exclus obligativitatea prezentării extrasului din registrul producătorilor agricoli care au încheiat contracte de asigurare eliberat de autoritățile publice locale cu privire la existența bunului asigurat, întrucât s-a constatat, că în procesul aplicării legii vechi în practică autoritățile publice nu verificau existența bunurilor propuse a fi asigurate și se

eschivau de la prezentarea acestor extrase, deoarece aceste date sunt deținute de către alte autorități cum ar fi Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, organul cadastral teritorial. În acest context, se propune substituirea acestui extras cu declarația pe propria răspundere a asiguratului cu privire la existența bunului asigurat, mai ales că verificarea existenței bunului asigurat oricum revine oficiilor teritoriale ale AIPA.

Articolul 34 va crea posibilitatea subiecților raportului de asigurare să negocieze mărimea franșizei și modalitatea de calcul al acesteia, fără a fi necesară modificarea condițiilor de asigurare, fapt ce va permite negocierea unor condiții mai favorabile asiguratului.

Articolul 36 și 37 au delimitat componența comisiei de investigare a cazului asigurat în funcție de bunurile asigurate. Totodată, a fost exclusă AIPA din componența comisiei de constatare a producerii cazului asigurat, întrucât aportul acestei autorități se limitează până la momentul subvenționării primei de asigurare, indiferent dacă s-a produs sau nu riscul asigurat iar constatarea afectării bunurilor revine altor instituții de stat.

Articolul 36 alineatul (9) și art. 37 alin. (6) este inserat pentru a responsabiliza și evita abuzurile din partea asiguratului în cazurile când la producerea riscului asigurat au loc daune nesemnificative cauzate bunurilor asigurate sau este imposibil stabilirea producerii acestora (în cazul animalelor), precum și pentru a evita cazurile când asiguratorul este pus în imposibilitatea de a evalua mărimea daunei.

La articolul 39 alineatul (7) pentru evitarea îmbogățirii fără just temei al asiguratului s-a inserat posibilitatea asiguratorului de a micșora sau a pretinde suma despăgubirii achitate, în cazul când se stabilește că asiguratul a beneficiat de despăgubire sau compensări din alte surse, cum ar fi statul sau alți donatori.

5. Fundamentarea economico-financiară

În conformitate cu rapoartele CNPF privind contractele de asigurare subvenționate a bunurilor producătorilor agricoli, încheiate de către companiile de asigurări pe parcursul ultimilor ani, primele totale subscrise au constituit aproximativ 10 – 13 milioane lei. Din acestea, 50 % (5,0 – 6,5 milioane lei) au fost achitate de către stat sub formă de subvenții. În situația când nivelul de subvenționare va fi majorat la 70% se estimează că mărimea subvențiilor se va majora cu cel mult 3 milioane de lei, ceea ce constituie circa 0,3% din mărimea totală a fondului de subvenționare.

Totodată, se estimează că în rezultatul majorării a nivelului de subvenționare se vor majora și numărul contractelor de asigurare subvenționate. Astfel se estimează o creștere a mărimii subvențiilor solicitate pentru asigurări cu 10%. Ceea ce va constitui în: 2020 – 3,3 milioane lei; 2021 – 3,6 milioane; 2022 – circa 4 milioane, ceea ce constituie 0,4% din mărimea totală a fondului de subvenționare.

Pe de altă parte, nivelul mediu al despăgubirilor de asigurare constituie circa 50% din primele totale subscrise¹, ceea ce constituie 7,5 milioane lei. Însă, este cunoscut faptul, că odată cu creșterea numărului de contracte încheiate și a cuprinderii cu asigurare crește inevitabil și nivelul despăgubirilor de asigurare.

Astfel, la o cuprindere cu asigurare de 5-8% a suprafețelor agricole ale RM, estimăm că nivelul daunelor va constitui în mediu 70% din primele subscrise. Respectiv, în mediu, cele 70% subvenții vor fi direcționate spre achitarea despăgubirilor asiguraților. În același timp însă, asiguratorii își fac pe parcursul anilor niște fonduri de rezervă pentru anii catastrofici, în care se înregistrează daune excesiv de mari. Totodată, daunele înregistrate sunt evaluate detaliat și profesionist de către experții companiilor de asigurări, fără a se mai achita compensații nejustificate din bugetul statului, dar se va ține cont de fiecare caz în parte și pierderile real suportate de producătorul agricol.

¹ Sursa CNPF

Astfel, direct se va implementa un mecanism de responsabilizare a agricultorilor pentru a-și proteja bunurile și totodată va fi dezvoltată treptat cultura asigurărilor, despre care se vorbește permanent și la care tindem, asemeni țărilor cu o economie dezvoltată.

Un alt moment pozitiv, este faptul, că prin alocarea anuală planificată a subvențiilor pentru asigurări, Statul nu va fi pus permanent în situația de a identifica de urgență sume enorme pentru acoperirea pierderilor înregistrate de agricultori, creându-se astfel mecanisme de diminuare a lor și nu de acoperire de fiecare dată din buget, ultima fiind o practică incorectă și costisitoare.

Estimăm că majorarea nivelului de subvenționare la 70% va permite ca în cca. 3-4 ani să se revină la nivelul de asigurare a suprafețelor agricole la cel din anul 2008 (de la cca. 1,5% actual la cca. 4,0%), în special din contul suprafețelor cu culturi tehnice (rașiță, sfeclă de zahăr, floarea soarelui) și celor cu valoare adăugată înaltă. Anume pentru asigurarea acestor culturi la moment se duc permanent tratative, însă primele destul de înalte stopează practic total aceste asigurări.

Doar sfecla de zahăr se cultivă anual pe 17-20 mii ha iar rașiță pe cca. 10-15 mii ha, suprafețe care anterior erau asigurate toate, pe motiv că nivelul subvenționării constituia tocmai 80%.

Această diferență dictată de majorarea nivelului de subvenționare însă, va permite ca în cazul riscurilor catastrofale (secetele excesive ce afectează totalmente suprafețele agricole din RM, inundațiile, înghețurile de primăvară, căderile masive de grindină, bolile infecțioase ale animalelor ș.a.), pierderile să fie acoperite de către companiile de asigurări, fără a se apela de urgență la alocări masive din bugetul de stat.

La rândul său, asiguratorii fiind reasigurați la companii de reasigurare internaționale cu renume își vor recupera cca. 70% din daune achitate din contul acestora.

Astfel, în cazurile când au fost înregistrate cataclisme naturale majore, precum seceta din anul 2012, fiind înregistrate pierderi de miliarde de lei (din unele surse chiar un miliard de dolari), aceste pierderi pot fi acoperite din contul companiilor financiare internaționale, prin intermediul programului de reasigurare.

Respectiv, chiar și în cazul când ar fi asigurate doar 4% din suprafețele afectate, din pierderile totale de 1 miliard de dolari, răspunderea ce ar fi revenit pe umerii companiilor de asigurări ar fi fost de cca. 40 milioane de dolari sau cca. 800 milioane de lei.

Asiguratorii acoperă 70% din aceste pierderi pe riscul ”Secetă excesivă”, despăgubiri care în mare parte puteau fi acoperiți prin programul de asigurare/reasigurare, lucru care constituie o sumă enormă pentru agricultura RM

Aceste sume nicidecum nu puteau fi alocate de către guvern de urgență la acel moment.

La fel, asemenea situații catastrofale se pot întâmpla și cu bolile precum gripa porcină, care în anul 2018 a bătut țările vecine România și Ucraina, fiind înregistrate un număr mare de focare și în RM. Din fericire, spre deosebire de România, fermele mari cu zeci de mii de capete nu au fost afectate.

Astfel, prin implementarea propunerilor la Legea 243-XV, în primul rând este posibilă evitarea falimentării unui șir întreg de întreprinderi agricole în caz de calamități naturale.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

În urma adoptării Legii se vor modifica următoarele hotărâri ale Guvernului:

1. Hotărârea Guvernului nr. 217/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind subvenționarea asigurării riscurilor de producție în agricultură;
2. Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural;

Actele normative ce urmează a fi adoptate în scopul implementării Legii:
Ordinul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului privind aprobarea metodologiei de stabilire a sumei asigurate a animalelor în creștere;

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul Legii urmează a fi supus avizării și expertizării de către: Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Infrastructurii; Ministerul Justiției; Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Comisia Națională a Pieței Financiare; Agenția Națională de Intervenție și Plăți pentru Agricultură; Biroul Național de Statistică; Centrul Național Anticorupție.

De asemenea proiectul Legii este plasat pe pagina web particip.gov.md pentru a fi supus consultărilor publice.

8. Constatările expertizei anticorupție

9. Constatările expertizei de compatibilitate

10. Constatările expertizei juridice

Ministru

Georgeta MINCU

Ex.: Dogotari Vasiliu
Tel.: 0(22) 204578

Estimarea cheltuielilor de gestiune a companiei de asigurări (art. 31 alin. (4) din proiectul de Lege)

1 persoană   1 persoană   2 persoane   3 persoane   3 persoane

Prima subscrisa (estimări companie asigurări)	1,000,000	2,000,000	5,000,000	10,000,000	20,000,000
Comision intermediari (7%)	70,000	140,000	350,000	700,000	1,400,000
Defalcari CNPF (0,75%)	7,500	15,000	37,500	75,000	150,000
Salariu anual calculat	120,000	120,000	240,000	360,000	360,000
Cheltuieli aferente salariului:	27,000	27,000	54,000	81,000	81,000
<i>Fondul Social</i>	21,600	21,600	43,200	64,800	64,800
<i>Asigurarea medicala</i>	5,400	5,400	10,800	16,200	16,200
Locatiune	24,700	24,700	49,400	74,100	74,100
Servicii comunale	2,000	2,000	4,000	6,000	6,000
Cheltuieli de intretinere incaperi	800	800	1,600	2,400	2,400
Cheltuieli de intretinere auto (<i>asigurare, deservire, schimbare roti etc.</i>)	9,179	9,179	9,179	14,179	14,179
Amortizarea auto	32,318	32,318	32,318	32,318	32,318
Combustibil (<i>inclusiv, deplasari</i>)	27,360	27,360	38,760	61,560	84,360
Telefonie fixa	300	300	600	900	900
Telefonie mobila	1,680	1,680	3,360	5,040	5,040
Internet	300	300	600	900	900
Alte cheltuieli IT	2,000	2,000	3,000	4,000	4,000
Amortizari si casari	3,000	3,000	4,000	5,000	7,500
Alte cheltuieli administrative (<i>rechizite de birou, hirtie A4, echipament, apa potabila</i>)	1,860	1,860	3,720	7,440	14,880
Cheltuieli de marketing (<i>buclete, promovare pe internet, radio</i>)	8,000	8,000	16,000	24,000	32,000
Total Cheltuieli de gestiune	337,997	415,497	848,037	1,453,837	2,269,577
Cota Cheltuieli de gestiune	33.80%	20.77%	16.96%	14.54%	11.35%

**Informația referitor la încasările/despăgubirile pentru anii
2007-2018 asigurațiile agricole în Republica Moldova
(companiile de asigurări de pe piață)**

<i>Anul</i>	<i>Încasări, lei</i>	<i>Despăgubiri, lei</i>	<i>% despăgubiri</i>
2007	31,645,342	7,980,597	25.22%
2008	44,992,344	13,134,152	29.19%
2009	21,079,664	23,591,579	111.92%
2010	40,585,192	17,267,546	42.55%
2011	43,516,413	24,191,797	55.59%
2012	74,581,695	100,201,309	134.35%
2013	92,624,410	30,976,008	33.44%
2014	58,287,440	6,723,119	11.53%
2015	44,956,961	4,593,185	10.22%
2016	18,254,076	12,695,877	69.55%
2017	13,110,159	2,024,881	15.45%
2018	10,263,315	2,647,604	25.80%
Total	493,897,011	246,027,654	49.81%

Sursa: CNPF